

Namens de 60 leden van de WBE Bierum e.o.

Aan: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

t.a.v. de minister mevrouw van der Wal-Zeggelink

Postbus 20401

2500 EK Den Haag



Appingedam, 6 juni 2022.

Betreffende: zienswijze op ontwerpregeling houdende wijziging van de Regeling natuurbescherming en de Omgevingsregeling in verband met het landelijk niet openen van de jacht op de wildsoort konijn en het niet openen van de jacht op de wildsoort haas in de provincies Groningen, Utrecht en Limburg.

Geachte mevrouw de Minister,

Hierbij doen wij u namens de vereniging Wildbeheereenheid Bierum e.o. gevestigd te Appingedam onze zienswijze op uw bovenvermelde ontwerpregeling toekomen.

Wij hebben kennis genomen van de ontwerpregeling, de toelichting op dit ontwerp, het Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 en met name het rapport van Wageningen Environmental Research (WEnR) van eind maart 2022.

Het ontwerp wordt gemotiveerd met de stelling dat haas en konijn sedert 14 oktober 2020 zijn opgenomen in het Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren van de Zoogdierverseniging onder de laagste bedreigingscategorie met de aanduiding "gevoelig". Volgens de Zoogdierverseniging is de populatiegrootte van haas en konijn met meer dan 60% afgenomen, terwijl ook wordt geconcludeerd in genoemd Basisrapport dat de jacht niet de primaire drukfactor is voor deze gestelde achteruitgang van de soorten haas en konijn.

Het ligt in het geheel niet voor de hand om de jacht op haas en konijn te sluiten als (eerste) maatregel ter bescherming van die soorten, nu kennelijk de sluiting geen substantiële positieve verbetering van de populatiegrootte van haas en konijn zal opleveren.

Daar komt bij dat, indien een vergelijking van de populatiegrootte van alle faunasoorten die algemeen in het agrarisch (cultuur)landschap voorkomen, wordt gemaakt met de toestand van die soorten in 1950, zonder meer kan worden geconcludeerd dat de omvang van al die faunasoorten drastisch en met net zo'n groot percentage is afgenomen.

In hoeverre een dergelijk stelling een (deugdelijke) onderbouwing van uw ontwerpregeling kan zijn, is ons een raadsel.

Vervolgens baseert u uw ontwerpregeling op het WEnR rapport dat concludeert dat het konijn en de haas zich landelijk niet in een gunstige staat van instandhouding zouden bevinden.

Dit rapport is niet gebaseerd op de feitelijke cijfers en gegevens die alle wildbeheereenheden in Nederland sedert jaren met betrekking tot haas en konijn in de fauna-registratiesystemen, bijgehouden door de provinciale faunabeheereenheden, invoeren op basis van de jaarlijkse trendtelling wildsoorten in het voorjaar.

Het is ons niet duidelijk waarom onze gebiedsgerichte telgegevens geen rol bij de samenstellers van het WEnR rapport hebben gespeeld.

Het gegeven dat deze trendcijfers niet zijn gevalideerd door het CBS kan in redelijkheid niet opgaan, daar de door de wetenschappers in hun rapport onder meer wel gehanteerde cijfers van de zogenaamde vogeltellingen (Sovon) , waarbij vogels in natuurgebieden en overdag worden geïnventariseerd met als "bijvangst" haas- en konijn telgegevens, zeker geen realistisch beeld van de staat van instandhouding van deze wildsoorten kunnen opleveren. Immers haas en konijn komen met name voor in het agrarisch landschap en niet c.q. in veel mindere mate in natuurgebieden en zijn bovendien in het algemeen in de schemering en vooral 's nachts actief.

Dat deze Sovon data, aldus het WEnR-rapport, voldoen aan de hoogste kwaliteitseisen wat betreft bruikbaarheid en nauwkeurigheid voor statistische analysedoeleinden, is een niet onderbouwde "wetenschappelijke" stelling, waardoor wij de waarde van dit rapport ernstig in twijfel trekken.

Waarom kiest u, mevrouw de Minister, ervoor om nu een jachtverbod in te voeren om vervolgens, zoals u in de ontwerperegeling stelt, in de toekomst "aangepaste" tellingen van de wildbeheereenheden te gebruiken om een beter inzicht te krijgen in de populatietrends van de wildsoorten.

Mevrouw de Minister, indien u zicht wil hebben op relevante populatie ontwikkelingen van haas en konijn, dan dient u tevens ook gebruik te maken van de nu reeds beschikbare informatie van jagers, wildbeheereenheden, faunabeheereenheden en provincies en niet een jachtverbod in te voeren en in dat besluit nota bene tevens te stellen.

"De belangrijkste oorzaken van achteruitgang van de soorten op de wildlijst zijn habitatverlies, afgenomen kwaliteit van het leefgebied en lokale predatiedruk. Dat is het gevolg van onder meer de intensivering en schaalvergroting van de landbouw, verandering van het landschap en het inzetten van grotere en snellere landbouwmachines."

Hoe denkt u nu, mevrouw de Minister, dat een tijdelijk jachtverbod deze oorzaken van de gestelde achteruitgang van de hazen- en konijnenstand zou kunnen tegengaan? Uw ontwerperegeling is innerlijk tegenstrijdig en dus voor ons volstrekt onbegrijpelijk.

In onze wildbeheereenheid hebben wij de trendtelling van het haas vanaf 2016 tot en met 2022 vergeleken. Wij constateren dat de hazenstand in onze wildbeheereenheid eigenlijk niet is afgenomen.

Dat is dus in volkomen tegenspraak met wat onderzoekers in hun rapport menen te kunnen stellen.

Een en ander geldt temeer indien wordt bedacht dat waarnemingen met nachtzicht een nog veel realistischer beeld van zowel haas als konijn in een bepaald gebied kunnen opleveren. Waarom kan er, indien de huidige beschikbare informatie van de wildbeheereenheden kennelijk niet zou voldoen, hetgeen wij betwisten, in alle redelijkheid niet gewacht worden op deze nog realistischere cijfers en gegevens, alvorens een z.g. tijdelijk jachtverbod af te kondigen.

Het zal duidelijk zijn dat een jachtverbod de jagers en wildbeheereenheden bepaald niet motiveert om in de toekomst mee te werken aan inventarisaties of aan het zorgen voor gezonde wildpopulaties.

We zien nu al binnen onze wildbeheereenheid de bereidheid van vrijwilligers afnemen om uren aan tellingen om uren aan tellingen en registraties te blijven besteden, als die gegevens niet ook worden benut voor adequaat beleid. De jacht op de wildsoorten is voor menige jager de basis voor het faunabeheer in algemene zin. De motivatie voor werkzaamheden als toezicht in het buitengebied, meldingen van illegale afvalstortingen en loslopende honden, akkerranden- en hakhoutbeheer o.a. voor landschappen, biotoopverbeteringen door middel van inzaai van wildakkers en overhoekjes, het planten van struiken en heggen en het jaarlijkse onderhoud daarvan, het meewerken aan de uitvoering van het patrijzenproject in onze wildbeheereenheid, schadevoorkoming en schadebestrijding aan de gewassen, afhandeling valwild, de administratieve rompslomp rond het ontheffingen- en vergunningensysteem, het overleg met de agrariërs en terreinbeherende organisaties en het vrijwilligerswerk als bestuurder van een wildbeheereenheid wordt zeker niet gestimuleerd door nu plotseling eenzijdig zonder overleg zo'n rigoureuze maatregel als het openen van de jacht te nemen.

Het WEnr-rapport hanteert bij haar conclusie dat haas en konijn zich landelijk niet in een gunstige staat van instandhouding bevinden. Dit is een norm c.q. methode om de gunstige staat van instandhouding van een faunasoort te bepalen die niet is gebaseerd op de Europese regelgeving, onze Wet Natuurbescherming en rechtspraak van de Raad van State, nu deze wildsoorten als algemeen voorkomende faunasoorten worden aangeduid. Deze door de wetenschap in haar rapport gehanteerde norm geldt blijkens Europese en Nederlandse wetgeving slechts bij bepaalde bijzondere en zeldzaam voorkomende faunasoorten.

In de rapportage is niet onderbouwd waarom deze speciale norm c.q. methode wordt gehanteerd en waarom daarbij een bepaald referentiejaar is aangehouden.

Daarom voldoet het rapport niet aan de in het algemeen aan een wetenschappelijke rapportage te stellen maatstaven. En kunnen de conclusies van dit rapport niet als argument worden gebruikt om uw ontwerpregeling te onderbouwen. In dit opzicht ontbeert uw ontwerp een zorgvuldige en deugdelijke motivering.

Conform art 3.20, derde lid, Wnb is de jachthouder verantwoordelijk voor het voorkomen van schade door in zijn jachtveld aanwezig wild. Wanneer de jacht gesloten wordt kan de jachthouder niet meer aan deze verantwoordelijkheid voldoen door bejaging en zal de nadruk op preventie komen te liggen.

Provincies zijn verantwoordelijk voor het faunabeleid en in het kader daarvan populatiebeheer en schadebestrijding. Wanneer er sprake is van schade kunnen provincies ontheffingen afgeven voor de verboden voor het opzettelijk doden of verstoren van in het wild levende dieren (hoofdstuk 3 Wnb). Het is slechts een aanname dat de gevolgen voor de werkdruk hiervoor laag zullen zijn (zie overzicht IAK vragen). Wij zijn van mening dat met dit voornemen een niet te onderschatten hoeveelheid aan administratieve bureaucratie en kosten voor de overheid, burgers en bedrijven zal worden gecreëerd.

Tot slot zijn wij ervan overtuigd dat dit ontwerp slechts een symbolische maatregel is om de zogenaamde anti-jachtlobby in Nederland tegemoet te komen. De hazen- en de konijnenstand zullen er het komende jaar niet door veranderen, terwijl de jager en de wildbeheereenheid de enige actoren in het agrarisch buitengebied zijn die door hun activiteiten en inzet de staat van instandhouding van haas en konijn gunstig (kunnen) beïnvloeden. Niemand anders dan de jager en

de wildbeheereenheid heeft zich daadwerkelijk actief voor deze wildsoorten ingezet. En het is nu maar de vraag of dat in de toekomst nog zal gebeuren. Het jachtverbod zou wel eens zeer negatief voor de wildstand in Nederland kunnen uitpakken.

Kortom, mevrouw de Minister, uw ontwerpregeling is niet in overeenstemming met de strekking van de regeling van de uitoefening van de jacht conform de Wet Natuurbescherming en de praktische uitvoering daarvan door de Wildbeheereenheden in Nederland.

Zij is bovendien niet c.q. onvolledig en ondeugdelijk gemotiveerd. En de afweging van de in aanmerking komende belangen is bij dit ontwerp onzorgvuldig en eenzijdig uitgevoerd.

Daarmee voldoet deze ontwerpregeling in het geheel niet aan de algemeen geldende beginselen van behoorlijk bestuur.

Daarom verzoeken wij u dit ontwerp niet in werking te doen treden en in plaats daarvan samen te werken met onze overkoepelende organisatie waarvan nagenoeg elke wildbeheereenheid in Nederland lid is, oftewel met praktijkmensen en organisaties die daadwerkelijk de staat van instandhouding van haas en konijn gunstig beïnvloeden.

Hoogachtend, namens het bestuur,

Fokko Wiersema

Jan Visser

Voorzitter

Secretaris

email: wbebierum@gmail.com